T093 ATĐ 5 (22) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q119-Nghiệp Uẩn-Luận về Hại Sinh

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 119

LUAÄN VEÀ HAÏI SINH (Phaàn 2)

Coù theå nghieäp baát thieän thuaän theo khoå thoï dò thuïc chöa chín muoài..., cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì ngaên chaën toâng chæ cuûa ngöôøi khaùc ñeå hieån baøy veà nghóa cuûa mình. Ñoù laø hoaëc coù ngöôøi noùi: khoâng coù Trung höõu. Hoaëc laïi coù ngöôøi noùi: Tuy coù Trung höõu maø sinh vaøo neõo aùc thì khoâng coù. Hoaëc laïi coù ngöôøi noùi: Sinh vaøo ñòa nguïc tuy coù Trung höõu maø tröôùc ñoù taïo nghieäp voâ giaùn thì khoâng coù. Hoaëc laïi coù ngöôøi noùi: "Tröôùc ñoù taïo ra nghieäp voâ giaùn tuy coù Trung höõu maø trong Trung höõu khoâng nhaän laáy dò thuïc voâ giaùn. Hoaëc laïi coù ngöôøi noùi" Tuy truù trong Trung höõu cuõng nhaän laáy dò thuïc voâ giaùn, maø chæ nhaän laáy boán Uaån chöù khoâng nhaän laáy Saéc uaån. Caàn phaûi ngaên chaën caùc loaïi chaáp laï luøng nhö vaäy, hieån baøy coù Trung höõu, ôû taát caû moïi nôi sinh ra thuoäc coõi coù saéc thì heát thaûy moïi nôi ñeàu coù, ôû trong ñoù cuõng nhaän laáy dò thuïc cuûa Saéc uaån. Bôûi vì nhaân duyeân naøy, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Coù theå coù nghieäp baát thieän thuaän theo Khoå thoï dò thuïc chöa chín muoài, khoâng phaûi laø khoâng baét ñaàu nhaän laáy quaû dò thuïc, maø daáy khôûi taâm nhieãm oâ chaêng? Ñaùp: Coù, nhö taïo taùc taêng tröôûng nghieäp voâ giaùn roài, nghieäp naøy luùc ñaàu sinh ra quaû dò thuïc cuûa Trung höõu ñòa nguïc. Hoûi: Taïo taùc vaø taêng tröôûng sai bieät theá naøo? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Khoâng coù gì sai bieät. Coù ngöôøi noùi: Teân goïi töùc laø sai bieät, loaïi naøy goïi laø taïo taùc, loaïi naøy goïi laø taêng tröôûng. Coù ngöôøi noùi: Nghóa cuõng coù sai bieät, ñoù laø hoaëc coù luùc do moät haønh aùc maø rôi vaøo caùc neõo aùc, hoaëc coù luùc do ba haønh aùc.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 119 349

Neáu do moät haønh aùc maø rôi vaøo neõo aùc, thì luùc aáy gia haïnh chæ goïi laø taïo taùc chöù khoâng goïi laø taêng tröôûng; neáu ñeán cuoái cuøng thì goïi laø taïo taùc, cuõng goïi laø taêng tröôûng. Neáu do caû ba haønh aùc maø rôi vaøo neõo aùc,

thì luùc taïo ra moät-hai haønh aùc chæ goïi laø taïo taùc chöù khoâng goïi laø taêng tröôûng; neáu taïo ra ñuû caû ba haønh aùc thì goïi laø taïo taùc, cuõng goïi laø taêng tröôûng. Nhö ba haønh aùc, ba haønh dieäu cuõng nhö vaäy, sai bieät laø sinh vaøo neõo thieän. Laïi nöõa, hoaëc coù luùc do moät voâ giaùn maø rôi vaøo ñòa nguïc, hoaëc laø do ñuû caû naêm loaïi. Neáu do moät loaïi thì phaàn vògia haïnh aáy chæ goïi laø taïo taùc, khoâng goïi laø taêng tröôûng; neáu ñeán cuoái cuøng thì goïi laø taïo taùc, cuõng goïi laø taêng tröôûng. Neáu do ñuû caû naêm loaïi maø taïo ra moät ñeán boán loaïi, thì chæ goïi laø taïo taùc chöù khoâng goïi laø taêng tröôûng; neáu taïo ra ñuû caû naêm loaïi, thì goïi laø taïo taùc, cuõng goïi laø taêng tröôûng. Laïi nöõa, hoaëc coù luùc do moät nghieäp ñaïo baát thieän maø rôi vaøo caùc neõo aùc, hoaëc laø do ñuû caû möôøi loaïi. Neáu do moät loaïi thì phaàn vò gia haïnh aáy chæ goïi laø taïo taùc, khoâng goïi laø taêng tröôûng, neáu ñeán cuoái cuøng thì goïi laø taïo taùc cuõng goïi laø taêng tröôûng. Neáu do ñuû caû möôøi loaïi maø taïo ra moät ñeán chín loaïi, thì chæ goïi laø taïo taùc chöù khoâng goïi laø taêng tröôûng, neáu taïo ra ñuû caû möôøi loaïi, thì goïi laø taïo taùc, cuõng goïi laø taêng tröôûng. Nhö möôøi nghieäp ñaïo baát thieän, möôøi nghieäp ñaïo thieän cuõng nhö vaäy sai bieät laø sinh vaøo neõo thieän. Laïi nöõa, hoaëc coù luùc do nhieàu haønh dieäu caûm ñeán moät chuùng ñoàng phaàn, nhö Chuùng ñoàng phaàn cuoái cuøng cuûa caùc Boà-taùt, do ba möôi hai töôùng baùch phöôùc maø caûm ñeán. Neáu taïo ra moät töôùng baùch phöôùc cho ñeán ba möôi moát töôùng baùch phöôùc, thì chæ goïi laø taïo taùc, khoâng goïi laø taêng tröôûng; neáu luùc taïo ra ñuû caû ba möôi hai töôùng baùch phöôùc thì goïi laø taïo taùc, cuõng goïi laø taêng tröôûng. Laïi nöõa, hoaëc coù nghieäp do suy nghó tröôùc kia maø taïo ra, hoaëc coù nghieäp khoâng phaûi laø suy nghó tröôùc kia taïo ra. Neáu do suy nghó tröôùc kia maø taïo ra thì goïi laø taïo taùc, cuõng goïi laø taêng tröôûng; neáu khoâng phaûi laø do suy nghó tröôùc kia maø taïo ra, thì chæ goïi laø taïo taùc, khoâng goïi laø taêng tröôûng. Suy nghó kyõ caøng maø taïo ra, khinh suaát maø taïo ra, noùi cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, hoaëc coù nghieäp thuaän theo ba thôøi gian nhaän quaû, hoaëc coù nghieäp thuaän theo khoâng nhaát ñònh maø nhaän quaû. Thuaän theo ba thôøi gian nhaän quaû thì goïi laø taïo taùc, cuõng goïi laø taêng tröôûng. Thuaän theo quyeát ñònh maø nhaän quaû, chi goïi laø taïo taùc, khoâng goïi laø taêng tröôûng. Thuaän theo quyeát ñònh nhaän quaû, thuaän theo khoâng nhaát ñònh maø nhaän

quaû, noùi cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, hoaëc coù nghieäp thuaän theo quyeát ñònh rieâng bieät nhaän quaû, hoaëc coù nghieäp thuaän theo quyeát ñònh khoâng rieâng bieät nhaän quaû. Thuaän heo quyeát ñònh rieâng bieät nhaän quaû, thì goïi laø taïo taùc, cuõng goïi laø taêng tröôûng; thuaän theo quyeát ñònh khoâng rieâng bieät nhaän quaû, chæ goïi laø taïo taùc, khoâng goïi laø taêng tröôûng. Laïi nöõa, hoaëc coù nghieäp coù thôøi gian quyeát ñònh maø dò thuïc cuõng quyeát ñònh, hoaëc coù nghieäp coù dò thuïc quyeát ñònh maø thôøi gian khoâng quyeát ñònh. Coù ñuû hai loaïi quyeát ñònh thì goïi laø taïo taùc, cuõng goïi laø taêng tröôûng; chæ moät loaïi quyeát ñònh thì chæ goïi laø taïo taùc, khoâng goïi laø taêng tröôûng. Laïi nöõa, coù

nghieäp baát thieän thuaän theo neõo aùc nhaän quaû, coù nghieäp baát thieän thuaän theo neõo thieän nhaän quaû. Loaïi tröôùc goïi laø taïo taùc, cuõng goïi laø taêng tröôûng; loaïi sau goïi laø taïo taùc, khoâng goïi laø taêng tröôûng. Nghieäp thieän cuøng vôùi töôùng naøy traùi ngöôïc, noùi cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, coù nghieäp baát thieän laáy nghieäp baát thieän baïn giuùp ñôõ, coù nghieäp baát thieän laáy nghieäp thieän laøm baïn giuùp ñôõ. Loaïi tröôùc goïi laø taïo taùc, cuõng goïi laø taêng tröôûng; loaïi sau goïi laø taïo taùc, khoâng goïi laø taêng tröôûng. Nghieäp thieän traùi ngöôïc vôùi töôùng naøy, noùi cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, coù nghieäp baát thieän khoâng coù taùc kieán-taø kieán, meâ muoäi nhaân quaõ sinh trong söï noái tieáp nhau; coù nghieäp baât thieän coù taùc kieán- Chaùnh kieán, khoâng meâ muoäi nhaân quaû sinh trong söï noái tieáp nhau. Loaïi tröôùc goïi laø taïo taùc, cuõng goïi laø taêng tröôûng; loaïi sau goïi laø taïo taùc, khoâng goïi laø taêng tröôûng. Nghieäp thieän cuøng vôùi töôùng naøy traùi ngöôïc, noùi cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, coù nghieäp baát thieän huûy hoaïi giôùi, huûy hoaïi kieán, coù nghieäp baát thieän huûy hoaïi giôùi maø khoâng huûy hoaïi kieán. Loaïi tröôùc goïi laø taïo taùc, cuõng goïi laø taêng tröôûng, loaïi sau goïi laø taïo taùc, khoâng goïi laø taêng tröôûng. Nghieäp thieän cuøng vôùi töôùng naøy traùi ngöôïc, noùi cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, coù nghieäp baát thieän laøm hoûng gia haïnh-laøm hoûng yù thích, coù nghieäp baát thieän laøm hoûng gia haïnh-khoâng laøm hoûng yù thích. Loaïi tröôùc goïi laø taïo taùc, cuõng goïi laø taêng tröôûng; loaïi sau goïi laø taïo taùc, khoâng goïi laø taêng tröôûng. Nghieäp thieän traùi laïi vôùi töôùng naøy noùi cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, coù nghieäp gaäy ra roài khoâng boû-khoâng ñoåi-khoâng loaïi tröø- khoâng döïa vaøo ñoái trò, coù nghieäp gaây ra roài boû-ñoåi-loaïi tröø-döïa vaøo ñoái

trò. Loaïi tröôùc goïi laø taïo taùc, cuõng goïi laø taêng tröôûng; loaïi sau goïi laø taïo taùc, khoâng goïi laø taêng tröôûng. Nhö vaäy, coù nghieäp nhaän bieát qua ba thôøi gian, khoâng nhaän bieát qua ba thôøi gian, gaây ra roài khoâng hoái haän, gaây ra roài coù hoái haän, gaây ra roài nghó ñeán, gaây ra roài khoâng nghó ñeán, thöôøng xuyeân nhôù laïi, khoâng thöôøng xuyeân nhôù laïi, noùi cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, neáu nghieäp coù theå choïn laáy quaû-mang laïi quaû, thì goïi laø taïo taùc cuõng goïi laø taêng tröôûng; neáu nghieäp choïn laáy quaõ maø khoâng coù theå mang laïi quaû, thì chæ goïi laø taïo taùc, khoâng goïi laø taêng tröôûng. Toân giaû Theá Höõu noùi raèng: “Neáu nghieäp ñaõ laøm, quay laïi höôùng veà yù thích, bieåu hieän roõ raøng yù thích, laø cuøng chuûng loaïi thì ca ngôïi taùn thöôûng-trình baøy roõ raøng, ñoù goïi laø taïo taùc cuõng goïi laø taêng tröôûng. Neáu nghieäp ñaõ laøm traùi laïi vôùi töôùng naøy thì chæ goïi laø taïo taùc, khoâng goïi laø taêng tröôûng”. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Neáu nghieäp ñaõ laøm, vieân maõn taát caû chuûng loaïi, cöùu caùnh taát caû chuûng loaïi, nhö xaây döïng Cheá-ña trang hoaøng nghieâm tuùc chu ñaùo, ñaây goïi laø taïo taùc cuõng goïi laø taêng tröôûng. Neáu nghieäp ñaõ laøm traùi laïi vôùi töôùng naøy, thì chæ goïi laø taïo taùc, khoâng goïi laø taêng tröôûng. Ñaïi ñöùc noùi raèng: “Neáu nhöõng nghieäp do nhieàu duyeân hoøa hôïp chaéc chaén caûm ñeán quaû thì goïi laø taïo taùc, cuõng goïi laø taêng tröôûng. Neáu nghieäp ñaõ

laøm traùi ngöôïc vôùi töôùng naøy, thì chæ goïi laø taïo taùc, khoâng goïi laø taêng tröôûng". Coù voâ löôïng moân nhö vaäy, ñoù goïi laø sai bieät giöõa taïo taùc vaø taêng tröôûng. Nghieäp voâ giaùn coù naêm loaïi: 1. Haïi meï. 2. Haïi cha. 3. Haïi A-la-haùn. 4. Phaù hoøa hôïp taêng. 5. Khôûi taâm aùc laøm chaûy maùu thaân Phaät. Hoûi: Naêm nghieäp voâ giaùn naøy laáy gì laøm töï taùnh? Ñaùp: Laáy nghieäp thaân-ngöõ laøm töï taùnh, ba loaïi tröôùc vaø moät loaïi sau laáy thaân nghieäp laøm töï taùnh, loaïi thöù tö laáy ngöõ nghieäp laøm töï taùnh. Vì vaäy naêm loaïi naøy do ba Giôùi-ba Xöù- moät Uaån thaâu nhieáp. ba giôùi laø Saéc-Thanh vaø Phaùp giôùi, ba xöù laø Saéc-Thanh vaø Phaùp xöù, moät Uaån laø Saéc uaån. Ñoù goïi laø töï taùnh cuûa nghieäp voâ giaùn. Ñaõ noùi veà töï taùnh, nay seõ noùi ñeán nguyeân côù.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 119 352

Hoûi: Vì sao goïi laø voâ giaùn? Ñaùp: Bôûi vì hai duyeân cho neân goïi laø voâ giaùn: 1. Ngaên chaën hieän taïi vaø sau naøy. 2. Ngaên chaën neõo khaùc. Ngaên chaën hieän taïi vaø sau naøy, nghóa laø naêm loaïi naøy chæ laø thuaän theo ñôøi keá tieáp nhaän quaû, khoâng phaûi laø thuaän theo phaùp hieän taïi nhaän quaû vaø thuaän theo ñôøi keá tieáp thöù hai nhaän quaû, cho neân goïi laø voâ giaùn. Ngaên chaën neõo khaùc, nghóa laø nghieäp naøy quyeát ñònh nhaän chòu ôû taïi ñòa nguïc, khoâng phaûi laø laãn loän ôû neõo khaùc, cho neân goïi laø voâ giaùn. Do hai nhaân duyeân kieán laäp voâ giaùn: 1. Laøm traùi aân nuoâi döôõng. 2. Phaù hoaïi ruoäng coâng ñöùc. Laøm traùi aân nuoâi döôõng, ñoù laø haïi meï-haïi cha. Phaù hoaïi ruoäng coâng ñöùc, ñoù laø ba nghieäp coøn laïi. Do hai nhaân duyeân mang laáy toäi voâ giaùn: 1. Khôûi leân gia haïnh. 2. Quaû ñeán cuoái cuøng. Tuy khôûi leân gia haïnh maø quaû khoâng ñeán cuoái cuøng, thì loaïi aáy khoâng mang laáy toäi voâ giaùn. Tuy quaû ñeán cuoái cuøng maø khoâng khôûi leân gia haïnh, thì cuõng khoâng mang laáy toäi voâ giaùn. Tuy khôûi leân gia haïnh maø quaû khoâng ñeán cuoái cuøng, nghóa laø nhö coù ngöôøi muoán laøm haïi meï mình, ngöôøi meï nhaän bieát roài troán vaøo trong kho thoùc, coù ngöôøi nöõ khaùc ôû nôi choã nguû cuûa ngöôøi meï, ngöôøi aáy ñaõ ñeán noùi laø meï mình lieàn laáy dao laøm haïi, laøm haïi roài môùi tieáp tuïc ñi vaøo trong kho thoùc lau chuøi löôõi dao, dao ñaâm truùng thaân meï vì theá maø maát maïng. Luùc khôûi leân gia haïnh thì quaû chöa ñeán cuoái cuøng, luùc quaû ñeán cuoái cuøng thì khoâng coøn gia haïnh, vì vaäy khoâng thaønh toäi voâ giaùn. Coù luùc quaû ñeán cuoái cuøng maø khoâng khôûi leân gia haïnh, nghóa laø nhö coù ngöôøi giuùp ñôõ cha meï ñi qua ñoaïn ñöôøng nguy hieåm, sôï raèng coù keû cöôùp xuaát hieän, thuùc ñaåy khieán tieán tôùi, cha meï ngaõ nhaøo vì theá maø maát maïng. Quaû tuy ñeán cuoái cuøng maø khoâng phaûi laø gia haïnh khôûi leân; vì vaäy caàn phaûi khôûi leân gia haïnh vaø quaû ñeán cuoái cuøng môùi thaønh toäi voâ giaùn. Hoûi: Coù theå coù khôûi leân gia haïnh vaø quaû ñeán cuoái cuøng, maø khoâng mang laáy toäi voâ giaùn chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø ngöôøi gieát haïi vaø ngöôøi bò gieát haïi cuøng luùc maïng chung, bôûi vì khoâng coù chuùng ñoàng phaàn sau coù theå thaønh töïu toäi aáy. Coù ngöôøi anh sai ngöôøi em töï mình ñi laøm haïi meï, ngöôøi em y theo lôøi anh thì caû hai mang laáy toäi voâ giaùn; neáu ngöôøi em sai ngöôøi khaùc vaø cuøng

ngöôøi khaùc laøm hai, thì chæ rieâng ngöôøi em mang laáy toäi voâ giaùn. Coù ngöôøi anh sai ngöôøi em khieán ngöôøi khaùc laøm haïi meï, ngöôøi em y theo lôøi anh thì cuøng mang laáy toäi voâ giaùn; neáu ngöôøi em töï mình laøm haïi vaø cuøng ngöôøi khaùc laøm haïi, thì chæ rieâng ngöôøi em mang laáy toäi voâ giaùn. Coù ngöôøi anh sai ngöôøi em cuøng ngöôøi khaùc laøm haïi meï, ngöôøi em y theo lôøi anh thì cuøng mang laáy toäi voâ giaùn; neáu ngöôøi em töï mình laøm haïi vaø chæ khieán ngöôøi khaùc laøm haïi, thì chæ rieâng ngöôøi em mang laáy toäi voâ giaùn. Coù ngöôøi anh sai ngöôøi em, meï ñeán phaûi laøm haïi, ngöôøi em y theo lôøi anh thì cuøng mang laáy toäi voâ giaùn; neáu meï ñi môùi laøm haïi, thì chæ rieâng ngöôøi em mang laáy toäi voâ giaùn. Nhö ngöôøi anh sai ngöôøi em, ngöôøi anh sai em gaùi, em trai sai anh trai, sai chò gaùi cuõng nhö vaäy. Nhö sai laøm haïi khi ñeán, sai laøm haïi khi ñi-ñöùng-ngoài-naèm cuõng nhö vaäy. Nhö laøm haïi cha cuõng nhö vaäy. Laøm haïi A-la-haùn laøm thaân Phaät chaûy maùu, sai khieán khaùc nhau töông töï nhö vaäy neân bieát. Neáu loaøi Phi nhaân gieát haïi cha meï Phi nhaân thì khoâng mang laáy toäi voâ giaùn; loaøi Phi nhaân gieát haïi loaøi ngöôøi, loaøi ngöôøi gieát haïi loaøi Phi nhaân, neân bieát cuõng nhö vaäy. Chæ coù loaøi ngöôøi gieát haïi cha meï loaøi ngöôøi môùi mang laáy toäi voâ giaùn. Hoûi: Neáu loaïi Phieán-tró-ca, Baùn-traïch-ca, khoâng coù hình theå, hai hình theå maø gieát haïi cha meï thì coù mang laáy toäi voâ giaùn hay khoâng? Ñaùp: Khoâng mang laáy. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì thaân aáy phaùp voán nhö vaäy, chí löïc yeáu keùm khoâng coù theå laøm nôi chöùa ñöïng luaät nghi- khoâng luaät nghi. Toân giaû Theá Höõu ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “Phieán-tró-ca… gieát haïi cha meï khoâng mang laáy toäi voâ giaùn. Nguyeân côù theá naøo? bôûi vì loaïi aáy ñoái vôùi cha meï khoâng coù taâm yeâu meán kính troïng, coù theå tröôùc ñoù hieän roõ tröôùc maét maø baây giôø hoaïi dieät. Laïi nöõa, loaïi aáy ñoái vôùi cha meï khoâng coù söï hoå theïn toát ñeïp, bôûi vì coù theå tröôùc ñoù hieän roõ tröôùc maét maø baây giôø hoaïi dieät”. Ñaïi ñöùc noùi raèng: “Phieán-tró-ca… phieàn naõo taêng leân, cho neân nhaát ñònh thuoäc veà neõo aùc; thuoäc veà neõo aùc cho neân khoâng coù toäi voâ giaùn”. Hoûi: Caùc loaøi baøng sinh gieát haïi cha meï coù mang laáy toäi voâ giaùn hay khoâng? Ñaùp: khoâng mang laáy. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì thaân aáy phaùp voán nhö vaäy, chí löïc yeáu keùm khoâng coù theå laøm nôi chöùa giöõ luaät nghi- khoâng luaät nghi. Toân giaû Theá Höõu noùi raèng: “Caùc loaøi baøng sinh gieát haïi cha meï khoâng mang laáy toäi voâ giaùn. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì loaïi aáy ñoái vôùi

cha meï khoâng coù taâm yeâu meán kính troïng, coù theå tröôùc ñoù hieän roõ tröôùc maét maø baây giôø hoaïi dieät. Laïi nöõa, loaïi aáy ñoái vôùi cha meï khoâng coù söï hoå theïn toát ñeïp, bôûi vì coù theû tröôùc ñoù hieän roõ tröôùc maét maø baây giôø hoaïi dieät”. Ñaïi ñöùc noùi raèng: “Caùc loaøi baøng sinh gieát haïi cha meï, ñoái vôùi toäi voâ giaùn thì coù mang laáy vaø khoâng mang laáy. Nghóa laø loaøi thoâng minh thì mang laáy, loaøi khoâng thoâng minh thì khoâng mang laáy. Töøng

nghe coù moät con ngöïa thoâng minh, ngöôøi tham chuûng loaïi aáy khieán cho giao hôïp vôùi ngöïa meï, con ngöïa veà sau nhaän bieát caét ñöùt boä phaän sinh duïc maø cheát". Hoûi: Nhö duøng moät gia haïnh cuøng luùc gieát meï vaø ngöôøi nöõ khaùc, ngöôøi aáy ñaõ coù Voâ bieåu roài, nhö tröôùc noùi: Ngöôøi aáy coù Bieåu nghieäp mang laáy toäi ôû phía ngöôøi naøo? ñaùp: Mang laáy toäi ôû phía ngöôøi meï. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì ôû trong ñoù thì toäi voâ giaùn laø maïnh hôn. Toân giaû Dieäu AÂm noùi raèng: "Caùc nghieäp coù bieåu hieän, do cöïc vi maø thaønh, laøm haïi meï vaø ngöôøi khaùc thì cöïc vi ñeàu khaùc nhau, cho neân toäi coù bieåu hieän mang laáy veà phía hai ngöôøi". Hoûi: Nhö coù ngöôøi nöõ bò sa thai ôû tuaàn thöù nhaát (Yeát-la-lam), coù ngöôøi nöõ khaùc thu nhaän ñöa vaøo trong thaân, veà sau ñöùa con ñaõ sinh ra laáy ai laøm meï, gieát haïi ngöôøi meï naøo thì mang laáy toäi voâ giaùn? Ñaùp: Ngöôøi tröôùc laø meï sinh ra, ngöôøi sau laø meï nuoâi döôõng, chæ coù laøm haïi meï sinh ra thì mang laáy toäi voâ giaùn; bôûi vì Yeát-la-lam döïa vaøo ngöôøi tröôùc sinh ra, nhöõng vieäc ñaõ laøm caàn phaûi hoûi meï nuoâi döôõng. Laøm haïi ñoái vôùi ngöôøi khoâng phaûi laø meï daáy leân töôûng laø meï, vaø laøm hai ñoái vôùi meï daáy leân töôûng khoâng phaûi laø meï, ñeàu khoâng mang laáy toäi voâ giaùn. Caàn phaûi laøm haïi ñoái vôùi meï daáy leân töôûng laø meï, thì môùi mang laáy toäi voâ giaùn. Ñoái vôùi cha vaø ngöôøi khaùc, neân bieát cuõng nhö vaäy. Hoûi: Coù theå coù ngöôøi nöõ khoâng phaûi laø meï, khoâng phaûi laø A-la- haùn, laøm haïi ngöôøi aáy thì mang toâi voâ giaùn chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø laøm haïi cha chuyeån caên thaønh nöõ. Hoûi: Coù theå coù ngöôøi nam khoâng phaûi laø cha, khoâng phaûi laø A-la- haùn, laøm haïi ngöôøi aáy thì mang toäi voâ giaùn chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø laøm haïi meï chuyeån caên thaønh nam. Hoûi: Neáu meï laø A-la-haùn, hoaëc cha laø A-la-haùn, thì luùc ngöôøi aáy laøm haïi moät ngöôøi cuøng moät luùc, laø chæ mang laáy moät toäi voâ giaùn, hay laø mang laáy hai toäi? Neáu noùi chæ mang laáy moät, thì ngöôøi aáy laøm traùi aân nuoâi döôõng vaø phaù hoaïi ruoäng coâng ñöùc, taïi sao mang laáy moät? Kinh noùi laïi laøm sao thoâng hieåu? Nhö: "Ñöùc Phaät baûo vôùi Thæ-khieân-trì raèng:

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 119 355

Nay oâng ñaõ mang laáy hai toäi voâ giaùn, ñoù laø laøm haïi cha vaø A-la-haùn". Neáu noùi mang laáy hai, thì ngöôøi aáy laøm haïi moät maïng, vì sao maø mang laáy hai toäi? Ñaùp: Neâu noùi laø mang laáy moät, bôûi vì ngöôøi aáy laøm traùi aân nuoâi döôõng vaø phaù hoaïi ruoäng coâng ñöùc, cuøng chuyeån ôû taïi moät thaân. Trong kinh neân noùi: OÂng do hai duyeân mang laáy toäi voâ giaùn, ñoù laø laøm haïi cha vaø A-la-haùn. Nhöng maø noùi mang laáy hai toäi, laø muoán duøng hai toäi ñeå traùch maéng ngöôøi kia. Coù Sö khaùc noùi: Theå cuûa toäi tuy laø moät maø caûm ñeán khoå baùo gaáp boäi, vì vaäy cho neân noùi laø hai. Hoûi: Nhö laøm haïi A-la-haùn mang laáy toäi voâ giaùn, laøm haïi caùc baäc Höõu hoïc cuõng mang laáy toäi naøy chaêng? Ñaùp: Khoâng mang laáy. Nguyeân côù theá naøo? bôûi vì tröôùc ñaây noùi toäi voâ giaùn do hai duyeân maø mang laáy: 1. Laøm traùi aân nuoâi döôõng. 2. Phaù hoaïi ruoäng coâng ñöùc. Laøm haïi caùc baäc Höõu hoïc khoâng phaûi laø phaù hoaïi ruoäng coâng ñöùc, bôûi vì hoï coù coâng ñöùc cuõng coù loãi

laàm, coù haønh dieäu cuõng coù haønh aùc, coù caên thieän cuõng coù caên baát thieän. Hoûi: Ngöôøi lui suït maát ñi quaû A-la-haùn, laøm haïi ngöôøi aáy thì mang laáy toäi voâ giaùn chaêng? Ñaùp: Khoâng mang laáy, bôûi vì vaãn laø Höõu hoïc, nhö tröôùc noùi. Hoûi: Baäc naøy vaøo luùc cuoái cuøng maïng soáng saép keát thuùc, chaéc chaén truù trong Voâ hoïc, taïi sao khoâng mang laáy toäi voâ giaùn? Ñaùp: Bôûi vì khoâng coù taâm aùc ñoái vôùi thaân Voâ hoïc, nghóa laø ngöôøi aáy chæ khôûi leân yù gieát haïi vaø gia haïnh ñoái vôùi thaân cuûa baäc Höõu hoïc, khoâng phaûi laø ñoái vôùi baäc Voâ hoïc. Bôûi vì khoâng coù nhaân voâ giaùn, cho neân khoâng mang laáy toäi voâ giaùn. Trong Tyø-naïi-da noùi: “Trong röøng coù raát nhieàu Tyø kheo, bò boïn cöôùp gieát haïi ñeå cöôùp ñoaït aùo quaàn-vaät duïng. Coù vò quan laø cö só taïi gia baét ñöôïc taát caû boïn cöôùp, ñöa ñeán choã nhaø vua, nhaø vua truyeàn leänh y theo phaùp tröøng trò. Trong ñoù coù moät teân cöôùp chaïy troán ñeán röøng Theä- ña caàu xin ñöôïc xuaát gia. Luùc aáy chuùng Tyø kheo khoâng kieåm tra kyõ caøng, ñoä cho xuaát gia vaø cho thoï cuï tuùc giôùi. Luùc ngöôøi chuû quaûn hình phaït ñem boïn cöôùp coøn laïi, ñeán nôi baõi tha ma saép chaët tay chaët chaân ñeå tröøng trò, Tyø kheo nghe tin roài vì bieát söï vieäc ñaùng chaùn ngaùn cuûa theá gian, cho neân ñeàu cuøng nhau ñi ñeán xem. Ngöôøi xuaát gia tröôùc ñaây cuõng ôû trong ñoù, troâng thaáy tay chaân thaân theå cuûa caùc toäi nhaân bò caét xeû, taát caû ñeàu moãi thöù moät nôi. Ngöôøi môùi xuaát gia aáy, töùc thì hoaûng hoát sôï haõi, baát tænh ngaõ nhaøo xuoáng ñaát hoài laâu môùi tænh laïi. Moïi ngöôøi

hoûi nguyeân côù ñieàu aáy, traû lôøi raèng: Ngöôøi cheát laø baïn beø cuûa toâi, tröôùc kia toâi vaø nhöõng ngöôøi aáy cuøng laøm ñieàu naøy, neáu khoâng xuaát gia thì cuõng gaëp phaûi khoå naïn aáy. Tyø kheo nghe roài cuøng noùi vôùi nhau raèng: Nay ngöôøi aùc naøy xöû trí nhö theá naøo? Lieàn ñi ñeán thöa vôùi Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Ngöôøi naøy gieát haïi chuùng Tyø kheo, mang laáy toäi voâ giaùn khoâng hôïp vôùi xuaát gia, neáu ñaõ xuaát gia thì moïi ngöôøi neân ñuoåi ra chöù khoâng cho pheùp cuøng ôû chung. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì ngöôøi taïo toäi voâ giaùn ôû trong Tyø-naïi-da chaùnh phaùp cuûa Ta, khoâng coù theå sinh tröôûng caùc phaùp thieän.” Hoûi: Ngöôøi aáy khoâng bieát roõ raøng laø A-la-haùn, taïi sao mang laáy toäi voâ giaùn? Ñaùp: Khoâng bôûi vì bieát maø mang laáy toäi, bôûi vì phaù hoaïi ruoäng coâng ñöùc cho neân mang laáy toäi. Ngöôøi aáy ôû trong chuùng Tyø kheo, khôûi leân yù thích gieát haïi khoâng coù choïn löïa..., bôûi vì taâm raát aùc naøy laøm haïi ñeán A-la-haùn, cho neân mang laáy toäi voâ giaùn. Hoûi: Neáu tröôùc ñoù taïo ra toäi voâ giaùn khaùc, sau môùi phaù Taêng, thì ngöôøi aáy sinh vaøo ñòa nguïc phaûi nhaän laáy quaû naøo tröôùc? Neáu tröôùc phaûi nhaän laáy quaû cuûa toäi voâ giaùn khaùc, thì toäi phaù Taêng seõ trôû thaønh thuaän theo ñôøi keá tieáp thöù hai nhaän quaû; neáu tröôùc phaûi nhaän laáy quaû cuõa toäi phaù Taêng, thì toäi voâ giaùn khaùc seõ thaønh thuaän theo ñôøi keá tieáp thöù hai nhaän quaû. Ñaùp: Neáu tröôùc ñoù taïo ra nghieäp voâ giaùn khaùc, thì sau ñoù khoâng coù theå phaù Taêng; neáu tröôùc ñoù phaù Taêng, thì veà sau seõ coù theå taïo ra nöôùc voâ giaùn khaùc, nhöõng nghieäp ñaõ taïo ra sau ñoù ñeàu do löïc taêng thöôïng cuûa toäi phaù Taêng,

cuøng daãn ñeán quaû cuûa ñòa nguïc voâ giaùn. Nhöõng haønh aùc khaùc thuaän theo ñôøi keá tieáp nhaän quaû, tuøy theo nghieäp voâ giaùn, döïa theo ñaây neân bieát. Vaû laïi, tröôùc ñoù phaù Taêng, sau taïo ra nghieäp voâ giaùn khaùc, nhöõng nghieäp ñaõ taïo ra sau ñoù ñeàu do löïc taêng thöôïng cuûa toäi phaù Taêng, cuøng daãn ñeán quaû cuûa ñòa nguïc voâ giaùn, cho ñeán cuoái cuøng nhaän laáy quaû cuûa thoï maïng traûi qua moät kieáp laïi khoâng coù thoï maïng taêng leân. Nhöõng haønh aùc khaùc thuaän theo ñôøi keá tieáp nhaän quaû, tuøy theo nghieäp voâ giaùn coù thoï maïng daøi ngaén, cuõng döïa theo ñaây neân bieát. Hoûi: Neáu bôûi vì toäi phaù Taêng maø sinh vaøo ñòa nguïc voâ giaùn, thoï maïng chöa heát maø theá giôùi ñaõ hoaïi dieät, thì nôi aáy bò cheát yeåu hay khoâng? Neáu bò cheát yeåu thì do nghieäp raát naëng aáy ñaõ daãn ñeán thoï löôïng, laøm sao bò giaùn ñoaïn? Neáu khoâng cheát yeåu thì taïi sao khoâng hoaïi dieät cuøng vôùi theá giôùi maø gaây ra khoù deã? Nhö trong kinh noùi`: “Neáu nôi naøo

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 119 357

thaäm chí coù moät höõu tình toàn taïi, thì tai hoïa seõ khoâng huûy hoaïi”. Ñaùp: Neáu thoï löôïng quyeát ñònh thì nôi aáy khoâng coù cheát yeåu giöõa chöøng. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì taïi sao khoâng hoaïi dieät cuøng vôùi theá giôùi maø gaây ra khoù deã? Ñaùp: Nôi aáy do nghieäp löïc daãn daét ñöa vaøo trong ñòa nguïc ôû theá giôùi khaùc maø nhaän laáy. Nhö trong cung vua saép coù ñôït aân xaù, tröôùc phaûi di chuyeån tuø nhaân mang toäi naëng ñöa vaøo nguïc khaùc, sau ñoù môùi thaû nhöõng tuø nhaân ñöôïc aân xaù, ôû nôi aáy cuõng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Luùc theá giôùi naøy saép hoaïi dieät, neáu caùc höõu tình taïo ra nghieäp voâ giaùn, thì ôû nôi aáy maïng chung phaùp voán nhö vaäy, laïi khoâng sinh vaøo nôi naøy, maø caàn phaûi sinh vaøo trong ñòa nguïc ôû theá giôùi khaùc ñeå nhaän laáy quaû cuûa nghieäp naøy. Coù ngöôøi noùi: Luùc theá giôùi saép hoaïi dieät, chaéc chaén khoâng coù höõu tình naøo taïo nghieäp raát aùc. Hoûi: Coù theå coù ngöôøi taïo ra ñuû naêm nghieäp voâ giaùn chaêng? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Khoâng coù. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì nghieäp naøy raát naêng, khoâng coù vaät chöùa naøo coù theå maïnh hôn ñeå maø tieáp nhaän. Coù Sö khaùc noùi: Coù ngöôøi taïo ra ñu naêm nghieäp, nhö thôøi Ñöùc Phaät Ca- dieáp-ba, coù Tyø kheo teân goïi Hoa Thöôïng, laø con trai cuûa Döï Thöôïng, ngöôøi aáy taïo ra ñuû naêm nghieäp voâ giaùn, vaø ñoaïn maát caên thieän. Hoûi: Do moät nghieäp voâ giaùn, vaø thaäm chí do naêm nghieäp voâ giaùn, rôi vaøo ñòa nguïc coù gì sai bieät? Ñaùp: Do moät nghieäp voâ giaùn rôi vaøo ñòa nguïc, thì thaân aáy nhoû beù, duïng cuï laøm khoå khoâng nhieàu, khoå nhaän chòu hieän roõ tröôùc maét khoâng phaûi laø raát maõnh lieät. Neáu thaäm chí do naêm nghieäp voâ giaùn rôi vaøo ñòa nguïc, thì thaân aáy roäng lôùn, duïng cuï laøm khoå taêng theâm nhieàu, khoå nhaän chòu hieän roõ tröôùc maét raát laø maõnh lieät. Hoûi: Naêm nghieäp voâ giaùn, nghieäp naøo laø naëng nhaát? Ñaùp: Phaù hoøa hôïp Taêng laø naëng nhaát, bôûi vì phaù hoaïi Phaùp thaân, tieáp ñeán laø laøm thaân Phaät chaûy maùu, tieáp ñeán laø laøm haïi A-la-haùn, tieáp ñeán laø laøm haïi meï, sau cuøng laø laøm haïi cha. Bôûi vì aân nuoâi döôõng cuûa meï so vôùi cha laø naëng hôn, theá löïc cuûa ruoäng coâng ñöùc so vôùi ruoäng aân tình laø maïnh hôn. Hoûi: Taát caû caùc phaùp

voâ hoïc cuûa Ñöùc Theá Toân goïi laø Phaät, phaùp naøy khoâng coù theå laøm haïi, taïi sao noùi taâm aùc laøm chaûy maùu mang laáy toäi voâ giaùn? Ñaùp: Toân giaû Theá Höõu noùi raèng: Bôûi vì ñoái vôùi phaùp coù naêng löïc thaønh töïu Ñaïi Boà-ñeà, khôûi leân yù thích xaáu aùc muoán huûy hoaïi, cho neân

tuy laøm haïi sinh thaân maø mang laáy toäi voâ giaùn ñoái vôùi phaùp aáy. Laïi nöõa, thaønh töïu phaùp Voâ hoïc cuûa chö Phaät döïa vaøo Sinh thaân chuyeån ñoåi, neáu huûy hoaïi sôû y thì neân bieát laø cuõng huûy hoaïi naêng y; nhö bình vôõ thì söõa chaûy maát, vì vaäy mang laáy toäi voâ giaùn. Hoûi: Nhö khôûi leân taâm aùc laøm thaân Phaät chaûy maùu thì mang laáy toäi voâ giaùn coù theå coù loaïi khôûi leân taâm aùc khoâng ñeán noãi laøm chaûy maùu, cuõng mang laáy toäi voâ giaùn naøy chaêng? Ñaùp: Coù, bôûi vì ñieàu naøy cho neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù loaïi khôûi leân taâm aùc laøm thaân Phaät chaûy maùu, maø khoâng mang laáy toäi voâ giaùn, ñoù laø khôûi taâm muoán ñaùnh maø chaûy maùu. 2. Coù hoaïi khôûi leân taâm aùc khoâng ñeán noãi laøm chaûy maùu, maø mang laáy toäi voâ giaùn, ñoù laø khôûi taâm muoán gieát cho ñeán khieán maùu di chuyeån nôi khaùc. 3. Coù loaïi khôûi leân taâm aùc laøm chaûy maùu thaân Phaät, cuõng mang laáy toäi voâ giaùn, ñoù laø khôûi taâm muoán gieát maø laøm chaûy maùu. 4. Coù loaïi khôûi leân taâm aùc khoâng ñeán noãi laøm chaûy maùu, khoâng mang laáy toäi voâ giaùn ñoù laø khôûi taâm muoán ñaùnh cho ñeán khieán maùu di chuyeån nôi khaùc. Hoûi: Thaân Phaät laø coù nhöõng mieäng veát thöông lôû loeùt hay khoâng? Ñaùp: Khoâng coù. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì taát caû Nhö Lai ñeàu coù töôùng toát troïn veïn ñaày ñuû, thaân theû-loâng da ñeàu baèng phaúng raát tuyeät vôøi, cho neân khoâng coù nhöõng mieäng veát thöông lôû loeùt. Hoûi: Ñaây laø quaû cuûa nghieäp gì? Ñaùp: Nhö Lai xöa kia ôû trong ba voâ soá kieáp, luùc tu haïnh Boà taùt, neáu thaáy höõu tình naøo thaân theå bò thieáu soùt hö hoaïi, thì khôûi taâm thöông xoùt saâu saéc, tìm moïi caùch cöùu giuùp muoán laøm cho ñaày ñuû; neáu thaáy töôïng Phaät, töôïng Boà taùt, töôùng Thaùnh Taêng, linh khaùm-thaùp thôø-chuøa Taêng hö hoaïi ñieâu taøn, thì tìm moïi caùch tu söûa muoán laøm cho nhö ban ñaàu. Nhôø vaøo nghieäp naøy cho neân nay caûm ñöôïc töôùng toát trang nghieâm khoâng coù nhöõng mieäng veát thöông lôû loeùt nhö vaäy. Hoûi: Coù theå coù suy nghó tröôùc kia laøm haïi maïng soáng, veà sau khoâng chòu rôøi xa, maø coù theå baûo veä cho taát caû höõu tình chaêng? Ñaùp: Coù, nhö khôûi leân gia haïnh gieát haïi, giöõa chöøng chöùng thaáy phaùp taùnh. Ñaây laø hieån baøy khoâng nhôø vaøo thoï caùc Hoïc xöù, chæ do luùc tieán vaøo chaùnh taùnh ly sinh, ñaït ñöôïc luaät nghi khoâng taïo taùc, goïi laø baûo veä. Söï vieäc aáy theá naøo? Kinh Xieát Ca laø caên baûn cuûa luaän naøy. “Xöa coù ngöôøi hoï Thích teân goïi Xieát Ca, tröôùc laø ñaày tôù nhoû trong nhaø Toå phuï cuûa Ñöùc Theá Toân, bôûi vì suï coá cho neân chaïy troán, cö truù

trong nuùi Tuyeát, sinh ra vaø nuoâi lôùn trai gaùi taát caû maáy chuïc ngöôøi, baø con ñaây gia cöôøng thònh, nhaø cöûa nghieâm trang toát ñeïp, tuy kho ñuïn traøn

ñaày maø laáy ngheà saên baén laøm söï nghieäp. Ñaõ töøng vaøo moät luùc, ñaøn oâng trai treû ñeàu ra ngoaøi ñi saên baén, luùc aáy Ñöùc Theá Toân muoán ñi ñeán cung trôøi an cö thuyeát phaùp ñeå baùo aân meï, tröôùc tieân duøng Phaät nhaõn quaùn xeùt khaép theá gian, ñöùng coù chuùng sinh naøo maø Ñöùc Phaät caàn phaûi ñích thaân hoùa ñoä, do khoâng gaëp Ñöùc Phaät maø maát ñi lôïi ích. Ngay luùc aáy troâng thaáy Xieát Ca vaø caùc quyeát thuoäc, thieän caên ñaõ chín muoài ñeán luùc thaáy chaân lyù. Luùc baáy giôø Ñöùc Theá Toân vì hoùa ñoä cho hoï, cho neân töø truù xöù aån hình ñi ñeán hieän ra ôû tröôùc cöûa nhaø aáy. Ngöôøi cha giaø troâng thaáy töø xa thì bieát laø Ñöùc Phaät, hoan hyû ngheânh ñoùn, cung kính leã laïy, thöa raèng: Thöa Thaùnh Töû! Hoâm nay laø ngaøy gì maø haï coá ñeán nhaø con? Thöa Ñaáng Thieän Theä Phaùp Vöông! Hoâm nay laø ngaøy gì maø ñöôïc ruû loøng chuù yù ñeán? Laäp töùc sai ngöôøi vaäy nghieäp queùt doïn, baøy traûi choã ngoài saïch seõ, ñoát höông raûi hoa thænh Ñöùc Theá Toân vaøo nhaø ñaõ coù choã ngoài. Luùc aáy ngöôøi cha giaø kia, daãn theo nhöõng ngöôøi nöõ raäp ñaàu laïy döôùi chaân Ñöùc Phaät, chaép tay cung kính choïn laáy taát caû caùc loaïi thòt saïch seõ khoâ- töôi trong nhaø, ñieàu hoøa höông vò ñeå daâng leân Ñöùc Theá Toân. Luùc baáy giôø Ñöùc Theá Toân baûo raèng: Döøng laïi, döøng laïi! Chö Phaät Nhö Lai khoâng aên maùu thòt. Luùc aáy ngöôøi cha giaø kia vaø nhöõng ngöôøi nöõ, vaâng lôøi daïy xaáu hoå luøi laïi ngoài veà moät phía". Coù ngöôøi noùi: Ñöùc Phaät vaøo ngaøy naøy ôû giöõa hö khoâng maø ñi ñeán. Coù ngöôøi noùi: Choïn laáy thöùc aên cuûa Baéc chaâu ñeå daâng leân luùc giöõa tröa. "Ñöùc Phaät thuaän theo caên cô cuûa hoï noùi cho nghe veà phaùp quan troïng, caû nhaø lôùn nhoû cuøng chöùng ñöôïc Ly sinh, ñaït ñöôïc quaû Döï löu, sinh ra phaùp nhaõn thanh tònh, taâm heát söùc hoan hyû chieâm ngöôõng Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Phaät chuù yù ñeán caên cô khaùc laïi noùi phaùp cho nghe. Luùc aáy nhöõng ngöôøi treû tuoåi thu laáy chim-höôu baét ñöôïc, tuøy yù gieát haïi roài laïi boá trí haàm baãy xong gaùnh thòt maø trôû veà. Ñeán nôi nhöõng ngöôøi phuï nöõ thöôøng ñoùn ñôïi, boãng nhieân vaøo ngaøy naøy quaùi laï vì sao khoâng ñeán? Taát caû daáy leân suy nghó naøy: Ñöøng vì coù keû khaùc! Leo leân choã cao nhìn veà, töø xa troâng thaáy trong nhaø coù ngöôøi phi thöôøng, uy quang saùng röïc nhö ñaøi cao ñuùc baèng vaøng, cha vaø nhöng ngöôøi nöõ vaây troøn tröôùc sau, lieàn sinh loøng giaän döõ cuøng noùi vôùi nhau raèng: Boïn hoï khoâng ñoùn ñôïi nhö vaäy chaéc chaén laø do keû kia keàm giöõ. Töùc giaän ñaõ saâu saéc, khoâng roãi ñeå buoâng gaùnh, caàm dao tieán thaúng vaøo tìm caùch muoán laøm haïi Ñöùc Phaät.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 119 360

Ngöôøi cha maéng raèng: Caùc con döøng laïi, döøng laïi! Ñaây laø baäc Thaùnh, ñaáng Thieän Theä Phaùp Vöông, ñeán cöùu ñoä chuùng ta, taát caû neân vui möøng vì may maén, ñöøng khôûi leân taâm aùc! Caùc ngöôøi con ñaõ nghe ñeàu sinh loøng hoái haän xaáu hoå, vöùt dao khoâng gaùnh raäp ñaàu laïy caàu xin thöông xoùt, cung kính chaép tay luøi veà ngoài moät phía. Ñöùc Phaät thuaän theo caên cô cuûa hoï noùi cho nghe veà phaùp quan troïng. Nhöõng ngöôøi con nghe roài cuõng chöùng ñöôïc Ly sinh, ñaït ñöôïc quaû Döï löu, sinh ra phaùp nhaõn thanh tònh taâm heát söùc

hoan hyû chieâm ngöôõng Ñöùc Theá Toân. Luùc aáy trong röøng hoang, voâ löôïng chim choùc höôu nai, ra vaøo caùc haàm baãy maø cheát vaø bò thöông khoâng phaûi laø moät, do löïc cuûa Thaùnh ñaïo laøm cho nghieäp ñaïo saùt sinh Voâ bieåu cuûa nhöõng ngöôøi con khoâng phaùt sinh". Hoûi: Gieát haïi nhöõng chuùng sinh naøo ôû phaàn vò gia haïnh coù theå tieán vaøo Thaùnh ñaïo? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Gieát haïi loaøi baøng sinh nhöng khoâng phaûi laø gieát haïi loaøi ngöôøi. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Cuõng bao goàm gieát haïi loaøi ngöôøi, chæ tröø ra ñaõ khôûi leân gia haïnh voâ giaùn, cho neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Nhö khôûi leân gia haïnh gieát haïi maø ôû giöõa chöøng chöùng thaáy phaùp taùnh. Hoûi: Neáu ñoái vôùi taát caû höõu tình ñöôïc baûo veä, thì ngöôøi aáy ñoái vôùi taát caû höõu tình ñöôïc rôøi xa chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät. 1. Coù luùc ñoái vôùi taát caû höõu tình ñöôïc baûo veä, khoâng phaûi laø ñöôïc rôøi xa, nhö khoâng thoï Hoïc xöù maø chuùng thaáy phaùp taùnh. Ñaây laø hieån baøy khoâng thoï luaät nghi Bieät giaûi thoaùt, goïi laø khoâng thoï Hoïc xöù. 2. Coù luùc ñoái vôùi taát caû höõu tình ñöôïc rôøi xa, khoâng phaøi laø ñöôïc baûo veä, nhö thoï Hoïc xöù maø phaïm vaøo rôøi xa. Ñaây laø hieån baøy tuy thoï luaät nghi Bieät giaûi thoaùt, maø bôûi vì taùc yù khoâng nhö lyù, vaø bôûi vì phieàn naõo nhö tham..., ñoái vôùi nhöõng söï baûo veä khoâng coù theå rôøi xa. 3. Coù luùc ñoái vôùi taát caû höõu tình ñöôïc baûo veä cuõng ñöôïc rôøi xa, nhö thoï Hoïc xöù khoâng phaïm vaøo rôøi xa. Ñaây laø hieån baøy ñaõ thoï luaät nghi Bieät giaûi thoaùt, laïi coù theå taùc yù nhö lyù suy nghó choïn löïa, thaäm chí vì maïng soáng cuõng khoâng coá tình phaïm vaøo. Nhö nghe xöa kia coù Tyø kheo khaát thöïc, theo thöù töï ñi qua thoân xoùm ñeán nhaø ngöôøi thôï ngoïc, ñuùng luùc gaëp ngöôøi thôï aáy xaâu ngoïc cho nhaø vua, thaáy Tyø kheo ñeán lieàn hoan hyû caàm baùt ñi vaøo nhaø laáy thöùc aên. Tyø kheo maëc y ñoù, maët trôøi chieáu vaøo phaùt ra aùnh saùng, töø xa chieáu leân ngoïc quyù cuõng cuøng maøu ñoû. Coù con ngoãng ôû beân caïnh, ngôõ laø mieáng thòt lieàn nuoát maát. Tyø kheo troâng thaáy ngaên laïi ñeå giöõ vieân ngoïc nhöng

khoâng kòp. Ngöôøi thôï ngoïc mang baùt chöùa ñaày thöùc aên ñeán, trao cho Tyø kheo vaø cuøng caûm ôn qua laïi maø ra ñi. ngöôøi aáy vaøo laùt sau nhaän ra thieáu moät vieân ngoïc, thaàm cho raèng Tyø kheo laáy troäm maø mang ñi. laäp töùc chaïy ñuoåi theo baét ñöôïc daãn trôû veà maéng raèng: Naøy Sa-moân! OÂng ñaõ laø Thích töû, sao khoâng coù lieâm sæ maø troäm laáy ngoïc nhaø vua cuûa toâi? Tyø kheo traû lôøi raèng: Toâi khoâng laøm ñieàu naøy. Ngöôøi aáy nghó thaàm: Neáu khoâng tröøng trò khoå sôû thì ngoïc khoâng theå naøo laáy laïi ñöôïc. Lieàn ñaùnh ñaäp khoå sôû, choã bò ñaùnh toùe maùu, con ngoãng nuoát vieân ngoïc kia laïi ñeán ræa maùu, ngöôøi aáy töùc giaän duøng gaäy ñaùnh con ngoãng, con ngoãng vì theá maø cheát. Tyø kheo lieàn ñeà nghò xem con ngoãng cheát hay soáng, ngöôøi aáy lieàn maéng raèng: Theo lyù thì ñöa vieân ngoïc ra ñaây lieân quan ñeán chuyeän con ngoãng? Tyø kheo coá naøi næ, ngöôøi aáy môùi chòu xem vaø traû lôøi raèng ñaõ cheát. Tyø kheo noùi cho bieát raèng: Con ngoãng nuoát vieân ngoïc cuûa oâng. Ngöôøi aáy khoâng tin, haõy coøn nghi ngôø laø möôïn côù troán toäi. Tyø kheo noùi raèng: Toâi thaät söï

troâng thaáy noù nuoát. Ngöôøi aáy lieàn caàm dao ñeå moå buïng con ngoãng, theá laø töø trong buïng laáy ñöôïc vieân ngoïc ñaõ maát. Ngöôøi aáy sinh loøng xaáu hoå, buoàn vui laãn loän, leã pheùp xin loãi Tyø kheo vaø thöa raèng: Sao Toân giaû khoâng chæ roõ sôùm hôn, khieán cho toâi ngu muoäi toái taêm, laøm khoå sôû ñeán thaân theå Toân giaû, taïo ra nghieäp aùc naøy, maõi maõi nhaän chòu khoå ñau khoâng coù haïn kyø ra khoûi? Tyø kheo baûo raèng: Toâi thoï giôùi caám thaø boû thaân maïng chöù khoâng laøm toån thöông saâu kieán, neáu tröôùc ñoù chæ roõ thì nhaát ñònh oâng seõ gieát haïi con ngoãng, khoâng baûo veä chuùng sinh thì sao goïi laø trì giôùi? Nhöõng loaïi nhö vaäy goïi laø ñoái vôùi taát caû höõu tình cuõng ñöôïc baûo veä, cuõng ñöôïc rôøi xa. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø ñoái vôùi taát caû höõu tình ñöôïc baûo veä, cuõng khoâng phaûi laø ñöôïc rôøi xa, ñoù laø tröø ra nhöõng töôùng tröôùc. Töôùng laø thuoäc veà teân goïi, nhö tröôùc noùi roäng ra. Nghóa laø tröø ra thaønh töïu ba luaät nghi cuûa loaøi ngöôøi, hai luaät nghi cuûa loaøi trôøi, coøn laïi luaät nghi khaùc cuûa loaøi ngöôøi, trôøi vaø toaøn phaàn luaät nghi cuûa neõo khaùc, laøm thaønh caâu thöù tö, cho neân noùi laø tröø ra nhöõng töôùng tröôùc. Coù boán loaïi luaät nghi goïi laø baûo veä: 1. Luaät nghi Bieät giaûi thoaùt. 2. Luaät nghi Tónh löï. 3. Luaät nghi voâ laäu. 4. Luaät nghi ñoaïn. Luaät nghi Bieät giaûi thoaùt, ñoù laø Thi-la cuûa coõi Duïc. Luaät nghi Tónh löï, ñoù laø Thi-la cuûa coõi Saéc. Luaät nghi voâ laäu, ñoù laø Thi-la voâ laäu. luaät

nghi ñoaïn, ñoù laø ôû trong hai luaät nghi Tónh löï-voâ laäu ñeàu choïn laáy phaàn ít, lìa nhieãm cuûa coõi Duïc trong chín ñaïo voâ giaùn, giôùi theá tuïc tuøy chuyeån thuoäc veà hai luaät nghi, ñoù laø luaät nghi Tónh löï vaø luaät nghi ñoaïn; giôùi voâ laäu tuøy chuyeån cuõng thuoäc veà hai luaät nghi, ñoù laø luaät nghi voâ laäu vaø luaät nghi ñoaïn. Hoûi: Vì sao chæ rieâng loaïi naøy goïi laø luaät nghi ñoaïn? Ñaùp: Bôûi vì coù theå laøm ñoái trò ñoaïn vôùi phaù vaø khôûi leân phieàn naõo phaù giôùi, nghóa laø hai giôùi tuøy chuyeån trong taùm ñaïo voâ giaùn tröôùc, chæ laøm ñoái trò ñoaïn vôùi khôûi leân phieàn naõo phaù giôùi; hai giôùi tuøy chuyeån trong ñaïo voâ giaùn thöù chín, cuøng laøm ñoái trò ñoaïn vôùi phaù giôùi vaø khôûi leân phieàn naõo phaù giôùi. Vì vaäy luaät nghi Tónh löï, voâ laäu ñoái vôùi luaät nghi ñoaïn laøm thaønh boán caâu phaân bieät. Luaät nghi Tónh löï ñoái vôùi luaät nghi ñoaïn, laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc laø luaät nghi Tónh löï, khoâng phaûi laø luaät nghi ñoaïn, ñoù laø tröø ra giôùi theá tuïc tuøy chuyeån trong chín ñaïo voâ giaùn lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, coøn laïi caùc giôùi theá tuïc tuøy chuyeån. 2. Coù luùc laø luaät nghi ñoaïn, khoâng phaûi laø luaät nghi Tónh löï, ñoù laø giôùi voâ laäu tuøy chuyeån trong chín ñaïo voâ giaùn lìa nhieãm cuûa coõi Duïc. 3. Coù luùc laø luaän nghi Tónh löï, cuõng laø luaät nghi ñoaïn, ñoù laø giôùi theá tuïc tuøy chuyeån trong chín ñaïo voâ giaùn lìa nhieãm cuûa coõi Duïc. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø luaät nghi Tónh löï, cuõng khoâng phaûi laø luaät nghi ñoaïn, ñoù laø tröø ra giôùi voâ laäu tuøy chuyeån trong chín ñaïo voâ giaùn lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, coøn laïi caùc giôùi voâ laäu tuøy chuyeån. Luaät nghi voâ laäu ñoái vôùi luaät nghi ñoaïn, laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc laø luaät nghi voâ laäu, khoâng phaûi laø

luaät nghi ñoaïn, ñoù laø tröø ra giôùi voâ laäu tuøy chuyeån trong chín ñaïo voâ giaùn lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, coøn laïi caùc giôùi voâ laäu tuøy chuyeån. 2. Coù luùc laø luaät nghi ñoaïn, khoâng phaûi laø luaät nghi voâ laäu, ñoù laø giôùi theá tuïc tuøy chuyeån trong chín ñaïo voâ giaùn lìa nhieãm cuûa coõi Duïc. 3. Coù luùc laø luaät nghi voâ laäu, cuõng laø luaät nghi ñoaïn, ñoù laø giôùi voâ laäu tuøy chuyeån trong chín ñaïo voâ giaùn lìa nhieãm cuûa coõi Duïc. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø luaät nghi voâ laäu, cuõng khoâng phaûi laø luaät nghi ñoaïn, ñoù laø tröø ra giôùi theá tuïc tuøy chuyeån trong chín ñaïo voâ giaùn lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, coøn laïi caùc giôùi theá tuïc tuøy chuyeån. Hoûi: Boán luaät nghi naøy, ai thaønh töïu maáy loaïi? Ñaùp: Hoaëc coù ngöôøi thaønh töïu moät loaïi, ñoù laø tröø ra luaät nghi

ñoaïn, ba luaät nghi coøn laïi thì thaønh töïu töøng loaïi moät, maø khoâng coù ai chæ thaønh töïu luaät nghi ñoaïn. Hoaëc coù ngöôøi thaønh töïu hai loaïi, ñoù laø hoaëc hai loaïi Bieät giaûi thoaùt, Tónh löï, hoaëc hai loaïi Tónh löï-voâ laäu, hoaëc hai loaïi Tónh löï, ñoaïn, maø khoâng coù ai thaønh töïu hai loaïi voâ laäu, ñoaïn. Hoaëc coù ngöôøi thaønh töïu ba loaïi, ñoù laø hoaëc ba loaïi Bieät giaûi thoaùt, Tónh löï- voâ laäu, hoaëc ba loaïi Bieät giaûi thoaùt, Tónh löï- ñoaïn, hoaëc ba loaïi Tónh löï-voâ laäu-ñoaïn, khoâng coù ai thaønh töïu ba loaïi Bieät giaûi thoaùt-voâ laäu- ñoaïn. Hoaëc coù ngöôøi thaønh töïu ñaày ñuû boán loaïi. Trong naøy, ngöôøi chæ thaønh töïu luaät nghi Bieät giaûi thoaùt, ñoù laø dò sinh sinh ôû coõi Duïc thoï Hoïc xöù, chöa ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Saéc, ngöôøi chæ thaønh töïu luaät nghi Tónh löï, ñoù laø dò sinh ôû coõi Duïc khoâng thoï Hoïc xöù, ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Saéc maø haõy coøn coù ñuû raøng buoäc, vaø sinh ôû Tónh löï thöù hai, thöù ba- thöù tö; ngöôøi chæ thaønh töïu luaät nghi voâ laäu, ñoù laø Thaùnh giaû sinh ôû coõi Voâ saéc. Hoaëc coù ngöôøi thaønh töïu hai loaïi Bieät giaûi thoaùt-Tónh löï, ñoù laø dò sinh sinh ôû coõi Duïc thoï Hoïc xöù, ñaït ñöôïc taâm thieän cuûa coõi Saéc maø haõy coøn coù ñuû raøng buoäc. Hoaëc coù ngöôøi thaønh töïu hai loaïi Tónh löï-voâ laäu, ñoù laø Thaùnh giaû sinh ôû coõi Duïc khoâng thoï Hoïc xöù, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, vaø sinh ôû Tónh löï thöù hai-thöù ba-thöù tö. Hoaëc coù ngöôøi thaønh töïu hai loaïi Tónh löï-ñoaïn, ñoù laø dò sinh sinh ôû coõi Duïc khoâng thoï Hoïc xöù, maø lìa nhieãm cuûa coõi Duïc töø moät phaåm cho ñeán chín phaåm, vaø sinh ôû Tónh löï thöù nhaát. Hoaëc coù ngöôøi thaønh töïu ba loaïi Bieät giaûi thoaùt-Tónh löï-voâ laäu, ñoù laø Thaùnh giaû sinh ôû coõi Duïc thoï Hoïc xöù, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Duïc. Hoaëc coù ngöôøi thaønh töïu ba loaïi Bieät giaûi thoaùt- Tónh löï-ñoaïn, ñoù laø dò sinh sinh ôû coõi Duïc thoï Hoïc xöù, lìa nhieãm cuûa coõi Duïc töø moät phaåm cho ñeán chín phaåm. Hoaëc coù ngöôøi thaønh töïu ba loaïi Tónh löï-voâ laäu-ñoaïn, ñoù laø Thaùnh giaû sinh ôû coõi Duïc khoâng thoï Hoïc xöù, lìa nhieãm cuûa coõi Duïc töø moät phaåm cho ñeán chín phaåm, vaø sinh ôû Tónh löï thöù nhaát. Hoaëc coù ngöôøi thaønh töïu ñaày ñuû boán loaïi, ñoù laø Thaùnh giaû sinh ôû coõi Duïc thoï Hoïc xöù, lìa nhieãm cuûa coõi Duïc töø moät phaåm cho ñeán chín phaåm. Hoûi: Boán luaät nghi naøy maáy loaïi tuøy taâm chuyeån, maáy loaïi khoâng tuøy taâm chuyeån? Ñaùp: Ba loaïi tuøy taâm chuyeån, moät loaïi tuøy taâm chuyeån, ñoù laø luaät nghi

Bieät giaûi thoaùt. Hoûi: Taïi sao luaät nghi Bieät giaûi thoaùt khoâng tuøy taâm chuyeån? Ñaùp: Bôûi vì luaät nghi Bieät giaûi thoaùt thoâ maø naëng, luaät nghi tuøy taâm chuyeån teá maø laïi nheï. Coù ngöôøi noùi: Luaät nghi Bieät giaûi thoaùt bò giôùi aùc laøm cho khuaát

phuïc suy toån, luaät nghi tuøy taâm chuyeån khoâng bò giôùi aùc laøm cho khuaát phuïc suy toån. Coù ngöôøi noùi: Luaät nghi Bieät giaûi thoaùt bò yù thích xaáu aùc vaø yù thích coù haïi laøm cho khuaát phuïc suy toån, luaät nghi tuøy taâm chuyeån khoâng bò chuùng laøm cho khuaát phuïc suy toån. Coù ngöôøi noùi: Luaät nghi Bieät giaûi thoaùt coù theá duïng chaäm chaïp thöïc haønh khoâng baèng taâm, luaät nghi tuøy taâm chuyeån coù theá duïng nhanh nhaïy thöïc haønh saùnh kòp taâm. Coù ngöôøi noùi: Luaät nghi Bieät giaûi thoaùt döïa vaøo Bieåu, luaät nghi tuøy taâm chuyeån döïa vaøo Voâ bieåu. Coù ngöôøi noùi: Luaät nghi Bieåu giaûi thoaùt laø quaû thuoäc veà Bieåu, luaät nghi tuøy taâm chuyeån laø quaû thuoäc veà Voâ bieåu. Coù ngöôøi noùi: Luaät nghi Bieät giaûi thoaùt döïa vaøo Bieåu laø quaû thuoäc veà Bieåu, luaät nghi tuøy taâm chuyeån döïa vaøo taâm laø quaû thuoäc veà taâm. Coù ngöôøi noùi: Luaät nghi Bieät giaûi thoaùt döïa vaøo boä chuùng do ngöôøi hoøa hôïp maø thoï ñöôïc, luaät nghi tuøy taâm chuyeån chæ döïa vaøo phaùp maø ñöôïc. Coù ngöôøi noùi: Luaät nghi Bieät giaûi thoaùt döïa vaøo ngöôøi khaùc maø ñöôïc, luaät nghi tuøy taâm chuyeån döïa vaøo chính mình maø ñöôïc. Coù ngöôøi noùi: Luaät nghi Bieät giaûi thoaùt khoâng cuøng sinh-cuøng truù- cuøng dieät vôùi taâm, luaät nghi tuøy taâm chuyeån cuøng sinh-cuøng truù-cuøng dieät vôùi taâm. Coù ngöôøi noùi: Luaät nghi Bieät giaûi thoaùt khoâng cuøng moät quaû-moät ñaúng löu-moät dò thuïc vôùi taâm, luaät nghi tuøy taâm chuyeån cuøng moät quaû- moät ñaúng löu-moät dò thuïc vôùi taâm. Coù ngöôøi noùi: Luaät nghi Bieät giaûi thoaùt khoâng cuøng sinh vôùi taâm, luaät nghi tuøy taâm chuyeån cuøng sinh vôùi taâm. Coù ngöôøi noùi: Tuøy taâm chuyeån phaùp, lyù caàn phaûi nhö vaäy. Taâm neáu thieän thì phaùp aáy cuõng thieän; baát thieän-voâ kyù cuõng nhö vaäy. Luaät nghi Bieät giaûi thoaùt chæ laø thieän, neáu tuøy taâm chuyeån thì luùc taâm thieän daáy khôûi noù coù theå tuøy chuyeån, luùc taâm baát thieän-voâ kyù daáy khôûi thì noù caàn chuyeån ñoaïn maát. Coù ngöôøi noùi: Tuøy taâm chuyeån phaùp, lyù caàn phaûi nhö vaäy. Neáu taâm coõi Duïc thì phaùp aáy cuõng coõi Duïc; coõi Saéc-coõi Voâ saéc vaø khoâng heä thuoäc cuõng nhö vaäy. Luaät nghi Bieät giaûi thoaùt chæ laø coõi Duïc, neáu tuøy taâm chuyeån thì luùc taâm oõi Duïc daáy khôûi noù coù theå tuûy chuyeån, luùc taâm coõi Saéc-Voâ saéc vaø khoâng heä thuoäc daáy khôûi thì noù caàn phaûi ñoaïn. Coù ngöôøi noùi: Tuøy taâm chuyeån phaùp, lyù caàn phaûi nhö vaäy. Neáu

taâm Hoïc thì phaùp aáy cuõng laø Hoïc; Voâ hoïc-Phi hoïc phi voâ hoïc cuõng nhö vaäy, luaät nghi Bieät giaûi thoaùt chæ laø Phi hoïc phi voâ hoïc, neáu tuøy taâm chuyeån thì luùc taâm Phi hoïc phi voâ hoïc daáy khôûi noù coù theå tuøy chuyeån, luùc taâm Hoïc, Voâ hoïc daáy khôû thì noù phaûi ñoaïn maát. Coù ngöôøi noùi: Tuøy

taâm chuyeån phaùp, lyù caàn phaûi nhö vaäy. Neáu taâm do kieán maø ñoaïn thì phaùp aáy cuõng do kieán maø ñoaïn; do tu maø ñoaïn vaø khoâng ñoaïn cuõng nhö vaäy. Luaät nghi Bieät giaûi thoaùt chæ do tu maø ñoaïn, neáu tuøy taâm chuyeån thì luùc taâm do tu maø ñoaïn daáy khôûi noù coù theå tuøy chuyeån, luùc taâm do kieán maø ñoaïn vaø taâm khoâng ñoaïn daáy khôûi thì noù phaûi ñoaïn maát. Coù ngöôøi noùi: Neáu luaät nghi Bieät giaûi thoaùt tuøy taâm chuyeån, thì leõ ra vò lai tu-vò lai thaønh töïu. Nhöng maø luaät nghi Bieät giaûi thoaùt khoâng coù vò lai tu vaø vò lai thaønh töïu. Coù ngöôøi noùi: Neáu luaät nghi Bieät giaûi thoaùt naøy tuøy taâm chuyeån, thì leõ ra khoâng thi thieát truù giôùi-lôùn nhoû. Coù ngöôøi noùi: Neáu luaät nghi naøy tuøy taâm chuyeån, thì leõ ra khoâng thi thieát giôùi phaåm quyeát ñònh. Coù ngöôøi noùi: Neáu luaät nghi Bieät giaûi thoaùt naøy tuøy taâm chuyeån, thì leõ ra khoâng phaûi laø boán duyeân-naêm uyeân maø xaû. Noùi boán duyeân laø: 1. Rôøi boû Hoïc xöù. 2. Sinh ra hai hình theå. 3. Ñoaïn maát caên thieän. 4. Rôøi boû chuùng ñoàng phaàn. Noùi naêm duyeân, ñoù laø boán duyeân treân, vaø heát ñeâm. Coù ngöôøi noùi: Neáu luaät nghi Bieät giaûi thoaùt naøy tuøy taâm chuyeån, thì leõ ra luùc töø coõi treân sinh vaøo coõi Duïc maø coù ñöôïc. Neáu nhö vaäy thì leõ ra khoâng coù ba loaïi sai bieät nhö truù vaøo luaät nghi-khoâng luaät nghi... Coù ngöôøi noùi: Neáu luaät nghi Bieät giaûi thoaùt tuøy taâm chuyeån, thì luùc coù taâm coù theå coù, luùc khoâng coù taâm thì phaûi ñoaïn maát. Ñöøng coù nhöõng sai laàm nhö vaäy, bôûi vì luaät nghi Bieät giaûi thoaùt khoâng tuøy taâm chuyeån. Hoûi: Ngöôøi truù trong luaät nghi Bieät giaûi thoaùt, luùc vi phaïm luaät nghi thì rôøi boû luaät nghi hay khoâng? Ñaùp: Caùc Sö nöôùc ngoaøi ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: "Ngöôøi aáy rôøi boû luaät nghi mang laáy phi luaät nghi-phi baát luaät nghi. Neáu luùc phaùt loä khoâng coù taâm che giaáu, nhö phaùp saùm hoái tröø boû thì rôøi boû phi luaät nghi - phi baát luaät nghi, trôû laïi coù ñöôïc luaät nghi". Neáu ñöa ra caùch noùi naøy, thì laøm cho deã daøng thoâng hieåu, phaùt loä

saùm hoái veà sai laàm cuûa mình trôû laïi truù trong luaät nghi, taùc phaùp saùm hoái tröø boû cuõng khoâng phaûi laø khoâng coù coâng duïng. Coù Sö khaùc noùi: Luùc ngöôøi aáy vi phaïm luaät nghi thæ rôøi boû luaät nghi mang laáy phi luaät nghi-phi baát luaät nghi. Neáu luùc phaùt loä khoâng coù taâm che giaáu, nhö phaùt saùm hoái tröø boû thì rôøi boû phi luaät nghi-phi baát luaät nghi, maø khoâng coù ñöôïc luaät nghò. Hoûi: Nhö noùi phaùt loä saùm hoái veà sai laàm cuûa mình trôû laïi truù trong luaät nghi, neân thoâng hieåu theá naøo? nhö phaùp saùm hoái tröø boû leõ naøo khoâng phaûi laø voâ duïng hay sao? Ñaùp: Truù trong yù thích thieän goïi laø truù trong luaät nghi, luùc baáy giôø rôøi boû yù thích aùc, phaùt khôûi yù thích thieän cho neân khoâng phaûi laø voâ duïng. Nhöng maø thaät ra thì phaàn vò naøy khoâng coù ñöôïc luaät nghi. Laïi coù ngöôøi noùi: Luùc ngöôøi aáy vi phaïm luaät nghi, thì luaät nghi hieän taïi maát ñi, mang laáy phi luaät nghi- phi baát luaät nghi, maø thaønh töïu luaät nghi quaù khö. Neáu luùc phaùt loä khoâng coù taâm che giaáu..., thì nhö caùch noùi thöù hai. Hoaëc coù ngöôøi noùi: Luùc ngöôøi aáy vi phaïm luaät nghi thì saùt-na thöù nhaát maát ñi, tieáp theo veà sau laïi noái tieáp. Caùc Luaän Sö ôû nöôùc Ca-thaáp-di-la noùi: "Luùc ngöôøi aáy vi phaïm luaät nghi khoâng rôøi

boû luaät nghi, maø mang laáy phi luaät nghi-phi baát luaät nghi. Vì vaäy, luùc baáy giôø goïi laø truù trong phi luaät nghi-phi baát luaät nghi, cuõng goïi laø truù trong luaät nghi. Neáu luùc phaùt loä khoâng coù taâm che giaáu, nhö phaùp saùm hoái tröø boû thì rôøi boû phi luaät nghi-phi baát luaät nghi, nhöng goïi laø truù trong luaät nghi. Nhö coù ngöôøi giaøu maéc nôï ngöôøi ta thì goïi laø ngöôøi maéc nôï, cuõng goïi laø ngöôøi giaøu, veà sau traû nôï roài thì chæ goïi laø ngöôøi giaøu". Neáu noùi nhö vaäy thì laøm cho deã daøng thoâng hieåu, phaùt loä saùm hoái veà sai laàm cuûa mình trôû laïi truù trong luaät nghi, taùc phaùp saùm hoái tröø boû cuõng khoâng phaûi laø khoâng coù coâng duïng. Hoûi: Giôùi thieän laøm sao coù theå söûa trò giôùi aùc? Ñaùp: Nhôø vaøo taâm thì thoï trì laøm baïn giuùp ñôõ, töø voâ thæ ñeán nay thöôøng xuyeân quen theo caùc Thi-la aùc, taïm thôøi thoï trì giôùi thieän thì coù theå tröø boû. Gioáng nhö trong nhaø traûi qua thôøi gian daøi tích tuï boùng toái, ngoïn ñeøn saùng choùi vöøa ñem vaøo thì boùng toái lieàn tröø heát. Laïi nhö ñoái vôùi söï nhaït nheõo ñaõ laâu quen theo töôûng ñeán vò maën, vöøa neám vò cuûa muoái thì töôûng kia lieàn tröø heát. Giôùi thieän söûa trò giôùi aùc cuõng laïi nhö vaäy. Ñaïo söûa trò phieàn naõo neân bieát cuõng nhö vaäy.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.